

Z á p a d o č e s k ý k r a j s k ý n á r o d n í v ý b o r
v P l z n i

U S N E S E N Í

2. plenárního zasedání Zpč. KNV v Plzni ze dne 2. září 1986

P l e n á r n í z a s e d á n í Západočeského KNV v Plzni

I. s t a n o v í

na území okresu Tachov ochranná pásma přírodních léčivých zdrojů lázeňského místa Konstantinovy Lázně v rozsahu vymezeném mapou, která je součástí tohoto usnesení;

II. s c h v a l u j e

vyhlášku o ochranných pásmech přírodních léčivých zdrojů lázeňského místa Konstantinovy Lázně v rozsahu vyznačeném mapou, která je součástí tohoto usnesení;

III. b e r e n a v ě d o m í,

že důsledné dodržování ochranných pásem přírodních léčivých zdrojů lázeňského místa Konstantinovy Lázně je zabezpečeno usnesením rady ZKNV č. 142/B-2 ze dne 12. 8. 1986.

Provedou: Vedoucí odboru zdravotnictví KNV, krajský hygienik, rada ONV Tachov.

Na vědomí: Poslanci ZKNV, vedoucí odborů KNV VLHZ, výstavby, územního plánování, dopravy, oblastního plánování, plánovacího, finančního, vnitřních věcí, obchodu a cestovního ruchu, ředitel KÚNZ, předseda KOR, ministerstvo zdravotnictví ČSR, Český inspektorát lázní a zřídelská Praha, Český geologický úřad Praha, Český báňský úřad Praha, Český úřad geodetický a kartografický Praha, Krajské středisko památkové péče a ochrany přírody Plzeň, Výzkumný ústav vodohospodářský Praha, Krajská zemědělská správa Plzeň, MNV Konstantinovy Lázně, Státní statky n. p. Tachov a Planá u Mariánských Lázní.

Ochranná pásma přírodních léčivých zdrojů lázeňského místa Konstantinovy Lázně

Rada Západočeského krajského národního výboru v Plzni stanoví podle § 46 odst. 1 zákona č. 20/1966 Sb., o péči o zdraví lidu, k zabezpečení ochrany přírodních léčivých zdrojů lázeňského místa Konstantinovy Lázně, tato ochranná pásma, jejichž plošné vymezení je zakresleno na mapě 1 : 50 000, která tvoří nedílnou součást tohoto rozhodnutí:

I.

Ochranné pásmo 1. stupně

1. Ochranné pásmo 1. stupně zahrnuje centrální část zřídelní struktury lázeňského místa Konstantinovy Lázně s jímány přírodními léčivými zdroji Prusík (vrt BV 11), Kokašický pramen (vrt BV 12) a náhradní zdroj (vrt BJ 13). Zahrnuje ochranu hlavních tektonických linií; chrání vodoteče s možností přímé infiltrace vod; zamezuje nežádoucí zemědělské činnosti a chrání území přicházející v úvahu pro eventuální zachycení nových zdrojů minerální vody. Současně je ochranné pásmo 1. stupně pásmem maximální hygienické ochrany centra zřídelní struktury studených alkalických kyslesek lázeňského místa Konstantinovy Lázně.
2. V ochranném pásmu 1. stupně jsou zakázány všechny činnosti, které mohou rušit nebo jinak nepříznivě ovlivnit vydatnost, fyzikální vlastnosti a chemické složení přírodních léčivých zdrojů minerálních vod. Zejména jsou zakázány práce uvedené v § 23 odst. 2 vyhlášky ministerstva zdravotnictví ČSR č. 26/1972 Sb., o ochraně a rozvoji přírodních léčebných lázní a přírodních léčivých zdrojů. Výjimku tvoří práce potřebné pro provoz přírodních léčebných lázní a pro využití přírodních léčivých zdrojů, které je však dovoleno konat pouze po předchozím souhlasu ministerstva zdravotnictví ČSR - Českého inspektorátu lázní a zřídelských (dále jen "Inspektorát"), a to v rozsahu a za podmínek uvedených v § 11 odst. 1, v § 18 odst. 1 a v § 20 odst. 2 Směrnic ministerstva zdravotnictví a bývalého Ústředního geologického úřadu částka 51/1959 Ú. l., o provádění vrtných prací, prací podléhajících Hornímu zákonu a jiných zemních prací v oblastech přírodních léčivých zdrojů.

V tomto ochranném pásmu je zejména zakázáno:

- a) Používání prostředků na ochranu rostlin podle seznamu Federálního ministerstva zemědělství a výživy a Ministerstva lesního a vodního hospodářství dle omezení stanovených Hlavní hygieničkou ČSR pro ochranná pásma zdrojů pitných vod.
- b) Provozovat takovou činnost, jejímž důsledkem může být mikrobiální kontaminace zdrojů podzemních vod a jejich složení nebo sensorické ovlivnění přírodních léčivých zdrojů.
- c) Hnojení tekutými výkaly, močůvkou, kejdou a ostatními formami tekutých hnojiv. V kruhu o poloměru 50 m okolo každého přírodního léčivého zdroje minerální vody je absolutní zákaz aplikace hnojiv.
- d) Pasení dobytka.
- e) Zřizování trvalých a dočasných průmyslových a zemědělských skládek a skládek domovních odpadů.
- f) Přímé vypouštění hygienicky závadných odpadních látek bez předčištění do vodotečí, respektive do podmoku, včetně vsakovacích zařízení přepadů z domovních septiků.
- g) Umísťování úložišť ropy, ropných produktů, výstavba kotelen na tekutá paliva, vedení produktovodů a umísťování všech objektů skladujících a manipulujících s ropou a ropnými látkami.
- h) Práce, podléhající Hornímu zákonu.
- ch) Provádět vrtné práce, které neslouží průzkumu nebo rozšíření zřidelní základny nebo potřebám inženýrsko-geologického průzkumu.
- i) Provádění trhacích prací ve smyslu Horního zákona; výjimku může povolit Inspektorát na základě výsledků měření seismických účinků pokusného odstřelu, který musí zajistit investor akce.
- j) Jímání nových zdrojů prostých podzemních vod; výjimku může povolit Inspektorát na základě předložení výsledků hydrogeologických průzkumných prací a po průkazu, že nedojde k ovlivnění přírodních léčivých zdrojů minerálních vod. Možnost využívání zdrojů prostých podzemních vod je

dále limitována obsahem volného rozpuštěného CO₂, který nesmí přesáhnout 250 mg/l.

- k) Provádění plošných odvodnění systémem drenáží a jiných odvodňovacích prací, které by mohly způsobit trvalé snížení hladiny podzemních vod. Výjimku tvoří jímací území Kokašického pramene, které je nutné technicky odvodnit, aby nedocházelo k zadržování povrchových vod a k zamokření, které občasné hygienicky nepříznivě ovlivňuje tuto oblast.
 - l) Provádění hydrotechnických prací v korytech vodotečí, které by způsobily změny lokálních erozivních bází a vedly k trvalým změnám hladiny vody ve vodotečích. Práce související s vegetačními úpravami vodotečí a práce potřebné pro zamezení inundace jsou povoleny po předchozím souhlasu Inspektorátu.
 - m) Provádění výstavby zemědělských staveb, agrochemických center a průmyslových provozů produkujících hygienicky a chemicky závadné a těžko odbouratelné odpadní látky. Pro ostatní výstavbu všeho druhu je nutno vyžádat si závazný posudek Inspektorátu.
 - n) Zřizování polních hnojišť, trvalých i dočasných skládek chemických substrátů, včetně jejich překládání na nádraží Kokašice.
 - o) Sypání komunikací chemickými prostředky.
 - q) Letecká aplikace hnojiv a přípravků na ochranu rostlin - letecké postřiky a poprasy.
 - r) Provozování motoristických sportů (motokros a pod.), individuální i organizované stanování, výstavby autokempinků apod.
 - s) Zřizování parkovišť aut a motocyklů na nezpevněných plochách.
3. Veškerou ornou půdu v ochranném pásmu 1. stupně je nutno převést do trvalého drnového fondu - trvalých travních porostů. Hnojení těchto ploch provádět pouze pro dokonalé zapojení drnového fondu dělenými dávkami s maximálním použitím dusíkatých látek do 80 kg N na 1 ha.

- Pro trvalé travní porosty platí zákaz aplikace tekutých hnojiv a hnojení na zámraz.
4. Povrch území ochranného pásma 1. stupně je třeba v maximální míře zatravnit, doplnit vysokou a keřovou zelení, případně zalesnit.
 5. Lesní plochy nacházející se v tomto území je třeba převést do kategorie lesů zvláštního určení dle ustanovení § 1 odst. 2, písm. b) vyhlášky ministerstva lesního a vodního hospodářství ČSR č. 13/1978 Sb.
 6. Pro kontrolu hydrogeologických poměrů přírodních léčivých zdrojů lázeňského místa Konstantinovy Lázně musí organizace, v jejíž správě jsou přírodní léčivé zdroje, zajistit pravidelné měření vydatnosti, hladiny, teploty, obsahu CO₂, sledování chemického složení a sledování bakteriologické v četnosti, kterou určí závazným posudkem Inspektorát.
 7. Odběr přírodních léčivých zdrojů minerálních vod musí být limitován schváleným plánem jejich využití (§ 13 vyhlášky ministerstva zdravotnictví ČSR č. 26/1972 Sb., o ochraně a rozvoji přírodních léčebných lázní a přírodních léčivých zdrojů).
 8. V zájmu preventivní ochrany přírodních léčivých zdrojů je nutno na základě rozhodnutí Inspektorátu postupně tlakově zatěsnit všechny vrty, které nejsou využívány nebo neslouží jako vrty pozorovací.
 9. Stávající objekty, umístěné v tomto ochranném pásmu ohrožující existenci a hygienickou nezávadnost přírodních léčivých zdrojů lázeňského místa Konstantinovy Lázně musí být postupně likvidovány a všechny zdroje možného znečištění sanovány.
 10. V případě havárie nebo úniku ropných a jiných chemických látek při přepravě po železnici nebo silnici procházející tímto pásmem, musí být okamžitě zahájeny sanační práce pro zamezení rozptylu kontaminující látky. O havárii musí být neprodleně informován Inspektorát.

II.

Ochranné pásmo 2. stupně

11. Ochranné pásmo 2. stupně zaujímá zhruba povodí Polžického a Čelivského potoka. Celé území je možno považovat za infiltrační oblast zřidelní struktury lázeňského místa Konstantinovy Lázně. Ochranné pásmo chrání tektonicky význačné linie s aktivním oběhem minerální vody v ploše ověřené geofyzikálním měřením, dále pak vodoteče u nichž byly prokázány přímé dreny do komunikačních cest podzemních vod (Čelivský a Polžický potok). Současně jsou v tomto pásmu zahrnuty význačnější přírodní vývěry minerálních nebo prostých kyselek, které indikují možnosti dalšího rozšíření zřidelní základny pro lázeňské místo Konstantinovy Lázně.

V tomto ochranném pásmu je zejména zakázáno:

- a) Provádění letecké aplikace hnojiv. Jednorázové povolení leteckých postřiků a poprachů může povolit Inspektorát pouze pro ošetření porostů, například v případě nadměrného přemnožení škůdců a pod.
- b) Používání přípravků na ochranu rostlin s výjimkou přípravků povolených v seznamu Federálního ministerstva zemědělství a výživy a ministerstva lesního a vodního hospodářství pro ochranná pásma 2. stupně zdroje pitných vod.
- c) Pasení dobytka v okolí vodotečí (zákaz v pruhu 50 m na každou stranu vodoteče).
- d) Umísťování velkokapacitních zemědělských staveb, silážních žlabů a jam, polních hnojišť apod.
- e) Zřizování trvalých i dočasných skládek průmyslových a domovních odpadů, vsakovacích zařízení pro likvidaci odpadních vod všeho druhu.
- f) Likvidace tekutých výkalů a hnojiv, odpadních vod, silážních šťáv a vod z mléčnic přímo přes půdní fond na orné půdě.
- g) Skladování a manipulace s ropnými látkami bez řádného zajištění.
- h) Odběry prostých podzemních vod s výjimkou stávajících zdrojů o vydatnosti vyšší než 0,5 l/s. K povolení nových

odběrů prostých podzemních vod o vydatnosti do 0,5 l/s je třeba vyžádání závazného posudku Inspektorátu. Současně je možnost využívání zdrojů podzemních vod omezena obsahem volného rozpuštěného CO₂ do 250 mg/l.

ch) Provádění nových odvodňovacích prací systematickou drenáží. Sporadická odvodnění a údržba stávajících odvodňovacích zařízení se neomezují. Výjimku tvoří odvodňování aluviálních niv vodotečí, kde je možné meliorační zásahy realizovat, avšak až po hydrogeologickém posouzení a hydrogeologickém průzkumu.

i) Hnojení na zámrz nebo na sněhovou pokrývku.

12. V tomto ochranném pásmu mohou být práce podléhající Hornímu zákonu povolovány v rozsahu a za podmínek uvedených v § 11 odst. 2 a v § 18 odst. 2 a 4 a v § 20 odst. 3 Směrnic na základě závazného posudku Inspektorátu.
13. Vrtné práce pro inženýrskogeologický průzkum jsou povoleny bez omezení. Ostatní vrtné práce jsou vázány na vydání závazného posudku Inspektorátu.
14. Trhací práce ve smyslu Horního zákona mohou být povoleny pouze za předpokladu, že účinky trhacích prací na okraji ochranného pásma 1. stupně nepřesáhnou průměrnou úroveň seismického neklidu této oblasti. Splnění této podmínky musí být prokázáno měřením seismických účinků pokusného odstřelu.
15. Na trvalých travních porostech (TDF) se hnojení neomezují. Na orné půdě je nutné dusíkatá hnojiva aplikovat v dělených dávkách, hnojiva zapravovat ihned do půdy a používat ty druhy hnojiv, které pomalu uvolňují dusík.

III.

Ochranné pásmo 3. stupně

Ochranné pásmo 3. stupně zahrnuje všechny známé vývěry minerálních vod a prostých kyslíků. Je ochranou především režimu plynu celé hydrogeologické struktury, který migruje do značných vzdáleností s největší pravděpodobností z centra zřídelní struktury. V ochranném pásmu 3. stupně se s výjimkou prací, které by mohly způsobit regionální odplynění struktury (vrty do větších hloubek, plošně i hloubkově rozsáhlé územní práce, těžba nerostů apod.) nevyslovují žádné zákazy. Ochranné pásmo

3. stupně má preventivní charakter chránící intaktnost celé zřidelní struktury roje studených kyselek v okolí lázeňského místa Konstantinovy Lázně. Práce zde prováděné podléhají vydání závazného posudku Inspektorátu.

Důvodová zpráva

Přírodní léčivé zdroje minerálních vod lázeňského místa Konstantinovy Lázně tvoří nejvýchodnější pramenní soustavu rozsáhlé mariánsko-lázeňské zřidelní oblasti. Vyvěrají na území, které je tvořeno algonkickými chloriticko-sericitickými fylity, a které ve své severozápadní části přecházejí do krystalinika Tepelské plošiny. Ta je zde tvořena dvojslídnyými rulami, svory a amfibolity. V západní části zasahuje do zájmové oblasti lestkovský výběžek borského žulového masivu a hanovské ortorulové oblasti. Algonkickými fylity pak proniká řada čedičových vyvřelin. Ve fylitické oblasti jsou patrné zbytky permské a karbonské sedimentace. Převládající strukturní a tektonické linie mají směr S-J charakteristický pro hlavní tektonickou linii tzv. polžickou poruchu a směr SZ-JV označený jako lázeňská porucha. Vedle těchto směrů existují ještě směrné poruchy SV-JZ, které se však výrazněji neprojevují a lze je sledovat pouze v kratších intervalech. Zřidelní struktura Konstantinových Lázní náleží dle genetického třídění mezi kontinentální. Je to typ mělké zřidelní struktury s dvouetapovým oběhem minerální vody. Voda vadózního původu se při sestupném proudění minerálně obohacuje. Při styku s juvenilním CO₂ se sytí plynem, který iniciuje výstup minerálních vod. První ochrana minerálních pramenů Konstantinových Lázní byla řešena vymezením ochranného obvodu r. 1875 (výnos báňského hejtmanství ze dne 20. 12. 1875). Další ochrana byla vyhlášena v r. 1912 výnosem Okresního hejtmanství v Plané dne 11. 9. 1912. Poslední novodobější ochrany se minerálními vodami v Konstantinových Lázních dostalo výměrem ministerstva zdravotnictví č.j. LZ/3-2884-2.4.1960 ze dne 21. 4. 1960 - stanovení prozatímních ochranných pásem přírodních léčivých zdrojů lázeňského místa Konstantinovy Lázně. Tato prozatímní ochranná pásma budou nahrazena novými ochrannými pásmy, jejichž návrh vypracoval n. p. Stavební geologie Praha na základě zařazení do plánu vyhledávacího průzkumu III. programu regionálního hydrogeologického průzkumu Českého geologického úřadu Praha.

Ochranná pásma se stanovují ve třech stupních:

Ochranné pásmo 1. stupně je vázáno na centrální část struktury se stávajícími přírodními léčivými zdroji minerálních vod – pramen Prusík, Kokašický pramen a vrt BJ 13. Zajišťuje ochranu hlavních tektonických linií, chrání vodoteče s možností infiltrace, omezuje činnosti, které by mohly nepříznivě ovlivnit fyzikální a chemické vlastnosti minerálních vod a jejich hygienickou nezávadnost. Je současně pásmem maximální hygienické ochrany přírodních léčivých zdrojů minerálních vod lázeňského místa Konstantinovy Lázně.

Ochranné pásmo 2. stupně zaujímá zhruba povodí Polžického a Čelivského potoka. Toto území je možno považovat za infiltrační oblast zřidelní struktury minerálních vod Konstantinových Lázní. V tomto pásmu jsou chráněny tektonicky významné linie s aktivním oběhem proplyněných minerálních vod a dále vodoteče, u nichž byly prokázány drenážní účinky do komunikačních cest podzemních vod.

Ochranné pásmo 3. stupně zahrnuje všechny přírodní vývěry minerálních vod v širokém okolí. Má preventivní charakter a chrání především režim plynné složky minerálních vod. Nestanovují se zde žádné zákazy, ale ochranné pásmo 3. stupně slouží jako oblast, kde by veškerá činnost měla být pod odbornou kontrolou Inspektorátu, aby se zabránilo případným škodám.

